

A REVOLUCIÓN RUSA

1. A Rusia zarista.

A comezos do século XX, **Rusia era o imperio máis extenso do mundo**, estendéndose por Europa e Asia. No seu interior convivían **numerosos pobos con culturas, linguas e relixións diferentes**, o que facía difícil manter a unidade e o control dun territorio tan grande.

O país estaba **gobernado polo zar**, que exercía unha **monarquía absoluta**. Isto significaba que tiña todo o poder político e que a poboación non participaba no goberno nin nas decisións do Estado. O último zar foi **Nicolao II**.

Rusia era un país atrasado e en vías de desenvolvemento se se comparaba coas potencias industriais de Europa occidental. A **maior parte da poboación** vivía no campo e dedicábase á **agricultura**. Os campesiños eran moi pobres e, ata finais do século XIX, **existira a servidume**, un sistema que os obrigaba a traballar as terras dos señores en condicións moi duras. Como consecuencia destas condicións de vida, a esperanza de vida era baixa e a **desigualdade social moi elevada**.

A economía rusa era maioritariamente agraria, aínda que **existían algúns focos industriais** modernos, especialmente en cidades **como San Petersburgo e Moscova**. Nestas zonas desenvolveuse a industria e medrou a clase obreira, que traballaba en fábricas en condicións laborais moi duras.

En conxunto, a Rusia zarista era un imperio enorme, pouco desenvolvido e profundamente desigual, gobernado por un monarca absoluto e cunha economía baseada na agricultura, aínda que con algúns centros industriais en expansión.

2. A represión política

Na Rusia zarista **non existían liberdades políticas nin dereitos democráticos**. O zar gobernaba de maneira absoluta e reprimía calquera oposición. A policía secreta perseguía, encarceraba e exiliaba aos opositores

políticos, mentres a censura controlaba a prensa e impedía a difusión de ideas contrarias ao réxime.

A pesar desta represión, xurdiron **distintos grupos políticos** que reclamaban cambios. Algúns **partidos liberais** defendían a necesidade dunha constitución e dun sistema democrático semellante ao de países como Gran Bretaña ou Francia, no que o poder do monarca estivese limitado por un parlamento e se recoñecesen dereitos aos cidadáns.

Tamén apareceron **partidos socialistas** que pretendían transformar a sociedade. Entre eles destacaban os **socialistas moderados**, que buscaban reformas progresivas e unha democracia parlamentaria. Un dos seus representantes máis coñecidos foi **Kerensky**.

Outro grupo importante foi o **Partido Socialdemócrata Ruso**. Dentro deste partido xurdiu unha división, da que naceu a facción dos **bolxeviques**, dirixida por **Lenin**. Os bolxeviques defendían ideas revolucionarias: pretendían acabar co poder da burguesía, derrubar o sistema capitalista e **instaurar unha ditadura do proletariado**, é dicir, un goberno controlado polos traballadores.

A represión do réxime non conseguiu frear o crecemento destas forzas políticas, que reflectían o descontento crecente dunha sociedade marcada pola pobreza, a desigualdade e a falta de liberdades.

3. A Revolución de 1905.

A Revolución de 1905 comezou o **9 de xaneiro**, cando milleiros de persoas se concentraron pacificamente diante do Palacio de Inverno de San Petersburgo para pedir pan e cambios políticos ante a fame e a miseria. O exército respondeu disparando contra a multitude nun episodio coñecido como o **Domingo Sanguento**, que causou centos de mortos e provocou unha enorme indignación en todo o país.

Despois destes feitos, sucedéronse folgas e protestas continuas. Xurdiron os **soviets**, comités formados por obreiros e campesiños que organizaban as mobilizacións e defendían os intereses populares. Cada vez máis persoas

comezaron a ver a revolución e a destrución do réxime zarista como a única vía para cambiar a situación.

Ante a extensión das protestas, o zar, temendo perder o poder, aceptou crear unha **Duma** (parlamento) e prometeu reformas políticas. Porén, estas reformas foron moi limitadas e non cambiaron a situación de desigualdade nin a falta real de liberdades, polo que o descontento social continuou.

4. A Revolución de 1917.

As causas da Revolución de 1917 están relacionadas coa grave crise económica, social e política que sufría Rusia. A participación na Primeira Guerra Mundial agravou a situación: faltaban alimentos e combustibles, os prezos subían, aumentaba a fame e as derrotas militares provocaban un enorme descontento entre soldados e civís. A poboación culpaba ao réxime zarista da miseria e da falta de solucións.

O estalido produciuse en **febreiro de 1917**, cando en Petrogrado (San Petersburgo) comezaron folgas e manifestacións pola escaseza de pan e as duras condicións de vida. As protestas medraron rapidamente e o exército negouse a disparar contra a poboación, apoiando aos manifestantes. Sen apoio, o zar Nicolao II viuse obrigado a abdicar. Tras a súa caída formouse un Goberno Provisional, que prometeu reformas democráticas, pero decidiu continuar na guerra e non resolveu os problemas económicos nin a repartición da terra, polo que o descontento continuou.

En outubro de 1917, os bolxeviques, dirixidos por Lenin e apoiados polos soviets de obreiros e soldados, organizaron unha insurrección armada en Petrogrado para derrubar o Goberno Provisional e entregar o poder aos soviets. Ocuparon puntos estratéxicos da cidade e asaltaron o Palacio de Inverno, sede do goberno, que caeu con pouca resistencia. Unha vez no poder, aprobaron medidas revolucionarias como a saída da guerra, o reparto das terras e o control obreiro das fábricas.

Tras a toma do poder estalou a **guerra civil rusa (1918-1921)**. O **Exército Branco** estaba formado polos defensores do antigo réxime zarista, liberais

contrarios aos bolxeviques, grandes propietarios, sectores burgueses e militares, ademais do apoio de potencias estranxeiras que temían a expansión do comunismo. Fronte a eles organizouse o **Exército Vermello**, creado polos bolxeviques e dirixido por Trotski, composto por obreiros, campesiños e soldados fieis á revolución.

A guerra foi moi dura, pero finalmente o Exército Vermello impúxose. A derrota do Exército Branco consolidou o poder bolxevique e permitiu a construción dun novo Estado socialista.